

Projektplan för granskning av regionstyrelsens uppföljning och kontroll av hälsovalet

1 BAKGRUND

Regionens revisorer har mot bakgrund av sin risk- och väsentlighetsanalys bedömt det angeläget att genomföra en granskning av uppföljning och kontroll av hälsovalet.

Hälsovalet utgör Region Jämtland Härjedalens valfrihetssystem för bland annat primärvården enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem, LOV. Systemet omfattar såväl regiondrivna hälsocentraler som privata vårdgivare och framhåller principer om likabehandling och konkurrensneutralitet.

I revisionsplanen för 2026 har revisorerna, med utgångspunkt i risk- och väsentlighetsanalysen, identifierat Hälsovalet som ett prioriterat granskningsområde. Av revisionsplanen framgår att det föreligger risk för att regionstyrelsens uppföljning av Hälsovalet inte genomförs likvärdigt mellan regiondrivna och privata utförare, vilket kan innebära brister i konkurrensneutralitet, transparens och rättssäkerhet.

Under 2025 har regionstyrelsen behandlat ett stort antal ärenden som direkt eller indirekt berör Hälsovalet. Protokollen visar på återkommande underskott inom hälso- och sjukvården, politisk oenighet kring ersättningsmodeller och underskottskompensation till privata vårdgivare.

2 SYFTE

Syftet med granskningen är att bedöma om regionstyrelsen har säkerställt en tillfredsställande styrning, uppföljning och kontroll av Hälsovalet.

Revisionsfrågor

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har regionstyrelsen, i rollen som hälsovalsnämnd, säkerställt en ändamålsenlig styrning av Hälsovalet i enlighet med gällande lagstiftning, fullmäktiges beslut och regionens egna styrdokument?
- Har regionstyrelsen följt upp Hälsovalet på ett systematiskt, transparent och dokumenterat sätt vad gäller kvalitet, tillgänglighet och ekonomi?
- Sker uppföljning och kontroll av regiondrivna respektive privata hälsocentraler på likvärdiga villkor i enlighet med principerna om likabehandling och konkurrensneutralitet?
- Är regionstyrelsens interna kontroll av Hälsovalet tillräcklig för att förebygga ekonomiska avvikelser, felaktiga ersättningar och otydlig ansvarsfördelning?

3 AVGRÄNSNING

Granskningen är avgränsad till verksamhetsåret 2026. Fokus ligger på regionstyrelsens ansvar och agerande som hälsovalsnämnd.

När det gäller styrelsens styrning, uppföljning och kontroll av kvalitet och tillgänglighet, granskas det mer översiktligt. Granskningen fokuserar i stället mot oklarheter kring ersättnings- och kompensationsmodeller, bristande transparens i beslutsprocesser samt risken för ojämlik behandling mellan utförare.

4 REVISIONSKRITERIER

Uppfylls kraven i:

- Kommunallagen, särskilt 6 kap. och 12 kap.
- Lag (2008:962) om valfrihetssystem
- Regionplan 2026–2028
- Regionstyrelsens reglemente 2023–2026
- Regionfullmäktiges beslut om Hälsovalet och tillhörande förfrågningsunderlag

5 ANSVARIG NÄMND/STYRELSE

Ansvarig nämnd är regionstyrelsen.

6 METODER

Granskningen genomförs genom dokumentstudier av förfrågningsunderlag, ersättningsmodeller, uppföljningsrapporter, internkontrollplaner, styrelseprotokoll och tidigare revisionsrapporter. Vidare genomförs intervjuer med urval av ledamöter i regionstyrelsen samt med berörda tjänstepersoner inom regionstaben.

Faktaundersökning genomförs med regionstyrelsen innan slutlig rapportering.

7 PROJEKTORGANISATION

Ansvarig projektledare vid regionens revisionskontor är Jan-Olov Undvall, certifierad kommunal revisor.

8 PRÖVNING AV YRKESREVISORNS OBEROENDE

En prövning har gjorts och det finns inga omständigheter som bedöms kan rubba förtroendet för den sakkunniges oberoende och integritet (*Bilaga 1*).

9 RESURSER

Projektet genomförs av regionens revisionskontor.

10 INTRODUKTION OCH AVRAPPORTERING

Granskningen påbörjas i maj och beräknas kunna slutföras september 2026.

Granskningen introduceras genom att beslutad projektplan skickas för kännedom till regionstyrelsen/nämnden och berörd förvaltningschef.

Avrapportering sker dels i skriftlig form, dels i muntlig form till de förtroendevalda revisorerna, nämnden/styrelsen och verksamhetsansvariga. Den skriftliga rapporteringen skall upprättas med följsamhet till Skyrevs rekommendation om dokumentation av revisionsprojekt (R1 och R4).

Rapporten utgör underlag för ansvarsprövningen för år 2026 samt för revisorernas riskbedömning för kommande revisionsår.

11 KVALITETSSÄKRING

Uppgiftslämnare och berörd chef kommer att ges möjlighet att faktagranska och lämna synpunkter på rapportutkast innan rapporten fastställs.

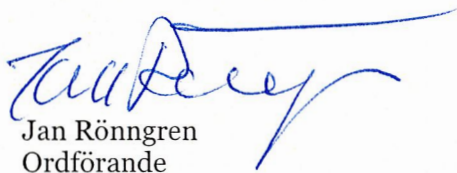
Projektledaren svarar för kvalitetssäkring gentemot uppgiftslämnare och av de insamlade uppgifter som används i analysen. Projektledaren har det primära ansvaret för att den analys och de bedömningar och förslag som förs fram är tillräckligt underbyggda.

Revisionsdirektören har ett övergripande ansvar för att kontrollera om granskningen har en tillräcklig yrkesmässig och metodisk kvalitet samt att det finns en överensstämmelse mellan revisionsfrågorna/kontrollmålen, metoder, fakta, slutsatser/bedömningar och framförda förslag.

12 GODKÄNNANDE

Projektplanen har godkänts av de förtroendevalda revisorerna vid möte den 2026-05-20.

För Regionens revisorer

Jan Rönngren
Ordförande

13 BILAGA 1

PRÖVNING AV DEN SAKKUNNIGES OBEROENDE OCH INTEGRITET

Hot mot oberoende	Hot föreligger	Hot föreligger ej	Kommentar
Egenintressehot ¹	☐	X	
Självgranskningshot ²	☐	X	
Partställningshot ³	☐	X	
Vänkskapsshot ⁴	☐	X	
Skrämselhot ⁵	☐	X	
Övriga hot ⁶	☐	X	

Härmed intygas att prövning av oberoende och integritet genomförts i enlighet med Skyrevs rekommendation 2.

Östersund 2026-04-21

Jan-Olov Undvall

Jan-Olov Undvall
Certifierad revisor

Östersund 2026-04-21

Leif Gabrielsson

Leif Gabrielsson
Revisionsdirektör

¹ – Har yrkesrevisorn eller anhörig till denne ekonomiska, juridiska eller andra intressen inom verksamheter som är relaterade till uppdraget?

² – Har yrkesrevisorn varit engagerad som konsult/rådgivare inom aktuellt granskningsområde kopplat till aktuellt revisionsobjekt?
– Har yrkesrevisorn varit engagerad som konsult/rådgivare inom ett närliggande område till aktuellt granskningsobjekt?
– Har yrkesrevisorn i tidigare tjänst haft ansvar inom aktuellt granskningsområde/objekt eller inom område/objekt som berör granskningsområdet?
– Har yrkesrevisorn lämnat råd eller gjort ställningstaganden som han/hon måste pröva som ett led i ett granskningsuppdrag?

³ – Har yrkesrevisorn i något sammanhang, nu eller tidigare, uppträtt till stöd för eller emot granskningsobjektets ståndpunkt eller intresse i någon rättslig eller ekonomisk angelägenhet?

⁴ – Har yrkesrevisorn någon form av personlig relation till någon inom det område som är aktuellt för granskning?
– Har yrkesrevisorn blivit erbjuden/mottagit gåvor eller andra tjänster som kan äventyra en oberoende ställning?
– Har yrkesrevisorn skapat nära relationer mellan sig och de granskade som kan utgöra vänskapsshot?

⁵ – Är yrkesrevisorn utsatt för påverkan eller påtryckningar från ansvariga tjänstemän eller politiker inom det område som är föremål för granskning?
– Är yrkesrevisorn utsatt för sådan påtryckning från de förtroendevalda revisorerna som kan påverka yrkesrevisorns oberoende i revisionsarbetet?
– Uppfattar yrkesrevisorn att han/hon utsätts för hot eller andra påtryckningar från uppdragsgivaren, de som är föremål för granskning eller annan, utformade på ett sådant sätt att de är ägnade att ge yrkesrevisorn obehag.

⁶ – Bedömer yrkesrevisorn att det finns andra förhållanden som kan rubba förtroendet för dennes opartiskhet och självständighet?